

Kvalitetsdokument Förskolor 2018 (läå 2017/2018)

Förskola Enebydungen AB

Wiveca Haas VD

Leena Quiles Förskolechef

E NEBYDUNGE

I enlighet med Förskolans läroplan, Lpfö98, rev. 2016 arbetar vi med dessa målområden:

- Naturvetenskap / Teknik
- Värdegrund
- Skapande
- Barns inflytande
- Språk och kommunikation
- Vår omvärld
- Hälsa och välbefinnande
- Matematik

Enebydungen förskola
Alvågen 49
Tel. 08-758 71 85

www.enebydungen.se
info@enebydungen.se

Grön Flagg
Vår förskola har Grön Flagg

Grön Flagg finns i närmare 60 länder och är en certifiering för skolor och förskolor som arbetar med hållbar utveckling. En förutsättning för att bli certifierad är att arbetet drivs med barnens intressen i fokus. I Sverige drivs arbetet av stiftelsen Håll Sverige Rent som är en opolitisk och icke-vinstsyftande organisation. Enebydungen förskola blev certifierad i januari 2016.

Fristående förskola i Danderyds kommun.

Förskolan har under läsåret haft 96 barn inskrivna.

Förskolan har under läsåret haft 20 pedagoger, 1 kock och ett köksbiträde samt 3 personer på halvtid i ledning och administration.

50 % av personalen är förskollärare.

Förskolan har funnits sedan 1975. Vi har behållit våra egna traditioner genom åren, men i år har vi gjort en inventering och tillsammans tagit bort några traditioner som vi har tyckt inte har fyllt ett större syfte. Vi har dock kvar traditioner såsom påsk lunch, midsommarfirande, skördefest, julstationer, adventssamlingar och jullunch. Vi har i år haft en gemensam sommar avslutning för hela förskolan på vår gård med sång och picknick, som uppskattades mycket av både barn, pedagoger och föräldrar. Varför vi har beslutat att vi kommer att ha det varje år.

Vi lagar 90% av kosten från grunden och vi serverar ekologisk kost.

Förskolan arbetar miljömedvetet och fick Grön Flagg certifiering i januari 2015.

Pedagogerna medverkar till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet till naturens kretslopp. I år har vi arbetat med närmiljön med fokus på vår gård.

Vi använder oss av ett språkmaterial som heter ”Före Bornholmsmodellen”.

Materialet förbereder vägen till läs och skrivinlärning genom att systematiskt öka barnens språkliga medvetenhet ” Före Bornsmodellen” möter via lek förskolebarnens nyfikenhet och lust att lära.

Grön Flagg

Vi på Sunnåning ska tillsammans göra om vår atriumpgård.
 Hur kan vi göra det först då?
 Vad passar bra att ha där och varför?
 Kan vi ha djur där? Är det en bra idé att ha him?
 Hur kan vi få fjäder att vilja stanna?
 Vad för blommar vill vi ha?
 Vilka växter vill vi ha där?

Barnen får först rita sina idéer, som vi sedan sätter upp på vår Grön Flaggvägg. Då kan barnen se varandra idéer för att sedan kunna diskutera och planera hur vi ska gå tillväga med projektet.

Första Grön Flagg-rådet

Här är några av barnens ritningar på hur de vill att atriumpgården ska se ut!

Första barn hade stora planter som de vill ha i sin egen grön flaggvägg.

Med inspiration från Grön Flaggväggen fortsatte barnen på eget initiativ att arbeta med projektet inne i verkstaden.

Vi såg krasse

Med inspiration från Grön Flaggväggen fortsatte barnen på eget initiativ att arbeta med projektet inne i verkstaden.

Med inspiration från Grön Flaggväggen fortsatte barnen på eget initiativ att arbeta med projektet inne i verkstaden.

Mötesringning

Vi pratade om hur vi skulle göra om vår atriumpgård. Vi fick många bra idéer och vi kommer att göra det tillsammans.

Grön Flagg

I handlingsplanen har vi gjort med att renovera våra klappstolar. Som vi tillsammans tillverkade för ett och ett halvt år sedan. De var ett stort behov av att få ha till och vi ville få barnen att tänka ut vad de skulle göra och hur vi kunde göra det på ett bra sätt. Vi var väldigt glada över att barnen hade så många idéer och vi skulle kunna få barnen hjälpa till. Barnen fick uttrycka sig och berätta om sina tankar, som vi tog till oss. Vi kan inte till att vi skulle använda barnens idéer och tankar och göra och målarbete. Helt enkelt skulle barnen måla om och skriva namn på, det var mycket viktigt för barnen.

Barnens tankar

Vi skulle göra en liten grön flaggvägg och ha en liten grön flaggvägg.

Planering av arbetet

Vi skulle göra en liten grön flaggvägg och ha en liten grön flaggvägg.

Vi skulle göra en liten grön flaggvägg och ha en liten grön flaggvägg.

Barnens kommentarer

"Jag tycker Hesterna ska ha högar för Hesterna, Hesterna, Hesterna och Hesterna. Jag vill att jag gör Hesterna som en Hesterna." "Jag tycker vi ska göra en Hesterna med Hesterna som Hesterna. Hesterna vill Hesterna i Hesterna. Lika Hesterna, Hesterna. Grön flaggvägg." "Jag vill göra Hesterna som Hesterna." "Jag tycker att vi ska göra Hesterna till Hesterna. Hesterna ska till Hesterna som Hesterna."

Hästen

Vi skulle göra en liten grön flaggvägg och ha en liten grön flaggvägg.

Klappstolarna (Göglor på pilen)

1 Systematiskt kvalitetsarbete i förskolan

Beskrivning av vårt systematiska kvalitetsarbete

Vi börjar alltid höstterminen med en planeringsdag. Pedagogerna gör sina grovplaneringar. Grovplaneringarna är ett dokument som används som en riktlinje under terminens gång. Den utvärderas under terminens slut. Vid planeringsdagen i januari görs en reviderad grovplanering som sedan utvärderas vid terminens slut. Det underlaget använder förskolechefen inför utvärderingen av verksamheten. Vi beslutade att ha närmiljön som tema för hela förskolan med fokus på vår gård. Vi har genom åren försökt att ha utedagar då vi har gjort små insatser och förändringar på gården. Tyvärr har vi inte hunnit så mycket på den tiden, vilket gjorde att vi beslutade att göra en större insats. Alla avdelningar har gjort olika saker.

Sörgårdens avdelning har arbetat med ett vatten projekt. Junibackens avdelning har arbetat med plantering på gården ett pumpaprojekt. Saltkråkans avdelning har byggt ett stall och gjort käpphästar. Katthults avdelning har tyvärr haft fullt upp med inskolningar under hela året, då flyktfamiljer har börjat och slutat eftersom de har flyttat till någon annan kommun. De har dock sorterat mjölkförpackningar på den station som finns på förskolan som en introduktion till Grönflagg arbetet. Sunnanäng har valt att förändra vår atriumgård till en blomstrande oas.

Barn och pedagoger har Grön Flagg råd där det diskuteras hur och vad de ska arbeta med.

Vi behövde bli bättre på att systematiskt utvärdera verksamheten. Därför har vi under året använt oss av skolverkets modell för ett systematiskt kvalitetsarbete.

Förskollärarna har fått en extra planering timme för att de ansåg att de inte hann följa upp det de diskuterat och förbereda sig inför nästa planeringstillfälle.

Vi har fortsatt med förskolläarmöten under året och även barnskötarmöten kontinuerligt.

Vi har utvecklat vårt arbete med årshjulet. Tidigare har vi lagt in vad vi har för aktiviteter, traditioner m.m. Nu har vi lagt till att vi varje år i augusti skriver in hela årets aktiviteter samt vilken avdelning som ansvarar för det.

I november påbörjades en totalrenovering av förskolan. Vi har en avdelning som heter Villekulla tillförogande. Vilket var bra eftersom varje avdelning tog sex veckor att renovera. Då kunde personalen och barnen vara på villekulla och verksamheten kunde flyta på som vanligt.

Vi har också arbetat mycket med genusfrågor och läst litteratur och arbetat utifrån litteraturen på våra personalkonferenser. Vi har också haft föreläsning om genus och bokläsning av två av våra förskollärare som har skrivit c-uppsatser om ämnet. Vi har därefter diskuterat varför läser vi litteratur för barnen? Syftet? Vad läser vi? Hur läser vi? När läser vi?

Vi har även i år tagit emot flera flyktfamiljer, där det krävs stora insatser från förskolechefen och pedagogerna för att det ska fungera.

Vi har som vanligt haft utställning på biblioteket, då vi knyter ihop hela verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Vi har i år också använt oss av utställningen när det har kommit nya barn och föräldrar. Samt vid anställning av pedagoger. Den visar och representerar vår verksamhet här och nu.

Analys

Vi kan se att arbetet med Grön Flagga gör det så mycket enklare att hitta en röd tråd som gynnar hela förskolans arbete. Vi har skapat oss en vi känsla på företaget, där vi tar vara på varandras kompetenser och delar med oss av vår kompetens på ett nytt och tydligare sätt.

Vi kan se att den extra planeringstimmen för avdelningsansvariga har gynnat hela förskolan och arbetslagen. Förskollärarna har hunnit förbereda sig. Arbetslaget känner att mötena har varit mer strukturerade och det har blivit mer kontinuitet i arbetet på förskolan.

Förskollärarna är med och fattar beslut om verksamheten på sina möten.

Barnskötarna tycker att deras möten är betydelsefulla.

Jag som förskolechef ser att det är viktigt att ha dessa möten med pedagogerna.

Förskollärarna har en gedigen kompetens av både erfarenhet och teori.

Barnskötarna har en lång erfarenhet och ett praktiskt tänkande.

Tillsammans med mig skapar det en vi känsla och en positiv anda på hela förskolan.

Föräldrar som söker sig hit uttrycker ofta att de märker att vi trivs här.

Jag får ofta mail av föräldrar som uttrycker sin glädje över att ha barnen hos oss.

Renoveringen har gått exemplariskt tack vara att vi har kunnat vara på Vilekulla när varje avdelning har renoverats. Förskolechefen har tillsammans med en förskollärare och byggteamet träffats varannan vecka för att gå igenom renoveringen och tidsplanen.

Byggteamet har fungerat alldeles utmärkt och föräldrar har uttryckt att de knappt har märkt av renoveringen av förskolan.

Pedagogerna har flyttat ut och in på avdelningen och dessutom skött hela sin verksamhet utan problem.

Vi har kunnat ta emot fler flyktningfamiljer, eftersom vi har två pedagoger som kan tolka.

Att ha flyktningfamiljer berikar vår verksamhet men tyvärr anser vi att samarbetet med social

Förvaltningen och kommunen behöver ses över.

Vi på förskolan drar ett för stort lass, de kommer ofta helt oförberedda hit och har ingen aning om hur förskolan i Sverige fungerar.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi kommer att fortsätta som vi har gjort under det här året. Då vi har fått mycket respons utifrån.

Vi kommer också att vara lika tydliga med information när vi skickar ut till föräldrarna.

Lokalerna kommer att vara färdigrenoverade i oktober, då kommer vi att kunna fokusera mer på våra projekt än vad vi har hunnit i år.

Vi kommer att fortsätta arbetet med Grön Flagg, Bornholmsmodellen.

Genus, litteratur m.m.

2 Mål: Information skall finnas om hur förskolor gör sin verksamhet tillgänglig för alla barn (även på hemsidor).

Beskriv hur ni arbetar för att göra förskolan tillgänglig för barn med olika funktionsnedsättningar

Vi samarbetar med logoped, specialpedagoger. Vi använder oss av ett språkmateriale som heter språkresan. Syftet med materialet är att ge varje barn så mycket stöd som möjligt. Det ger information om vad barnet förstår och hur det uttrycker sig språkligt. Alla avdelningar använder widget i sin dagliga verksamhet. Vi arbetar i små grupper med barnen, så att varje barns behov blir tillgodoses. Vi har flera barn med resursbidrag där det kontinuerligt skrivs handlingsplaner. Förskolechefen som är utbildad förskollärare och har 30 poäng i specialpedagogik finns tillgänglig dagligen för att kunna möta pedagoger, barn och föräldrar. Verksamheten anpassas efter det behov vi för tillfället har.

Vi har anpassat oss till flyktingfamiljernas behov under och efter inskolningarna. Vi är tydliga och använder oss av bilder och tecken.

Analys av era insatser under året

Förskolechefen har gått igenom språkresan med de pedagoger som inte visste hur de skulle använda materialet. Det kommer nu att användas mer av pedagogerna HT-18.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi kan bli bättre på att i ett tidigare stadium be om handledning eller konsultation om vi är tveksamma till ett barns beteende. Bli mer tydliga gentemot föräldrar, våga ta upp frågor som man undrar över för att hjälpa barnen på bästa sätt.

3 Mål: Förskolan har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande

Genom Grön Flagg har det blivit naturligt för oss att dokumentera mer, och att göra barnen mer delaktiga i verksamhetsplaneringen.

Alla avdelningar har fokuserat på vår gård. Hur ska vi göra den mer spännande för våra barn? Genom Grön Flagg råd med barn och pedagoger har vi tillsammans utforskat vad? och hur? vi ska göra. Barnen har gjort ritningar och pedagogerna har dokumenterat arbetets gång. Föräldrarna har varit delaktiga och kunnat följa projekten genom att arbetet och resultatet har suttit på väggarna i hallen.

Vi uppdaterar våra arbeten på Grön Flagg och när vi blir godkända fortsätter vi arbetet.

Den avdelningen som gjorde om atriumgården lyckades exemplariskt med sitt projekt. Dokumentationerna och bilderna visar hur det såg ut innan och efter. Underbara bilder där barnen planterar, funderar, gör ritningar och har åsikter är roligt att ta del av.

Kundenkät; 97 %

Analys

Vi kan se att vi genom Grön Flagg har blivit bättre på att få med oss barnen i verksamhetsplanering. Det är en förutsättning för att det ska fungera.

Engagemanget pedagogerna lägger ner tillsammans med barnen i deras arbete genomsyrar hela verksamheten.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

När renoveringen är klar kommer vi att sätta upp stora anslagstavlor på varje avdelning så att det blir möjligt att ha dokumentationerna allt på väggarna.

4 Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga

Beskrivning av vårt arbete med att stimulera och utmana barns språkliga förmåga

Sedan flera år tillbaka använder vi oss av språklekar enligt Bornholmsmodellen.

Vi använder oss av litteraturen ”Före Bornholmsmodellen”.

Litteraturen vänder sig till barn i 2-6 årsåldern vilket betyder att alla avdelningar arbetar efter materialet efter sin förmåga. Ett inspirerande och roligt material för barnen. Pedagogerna har gjort eget material som presenteras i litteraturen, såsom, bilder, figurer för t.ex. dramatisering av olika sagor. Genom sång och rytmik tränas barnens språkutveckling. Vi har gemensamma sångsamlingar en gång i månaden. Samlingar i små grupper gör det möjligt att tillgodose varje barns behov. På flera

avdelningar har de rim och ramsor fastsatta på borden, så att barn och pedagoger kan samtala kring det. Vi går kontinuerligt till biblioteket, vi har i år beställt temakassar från biblioteket. Det finns olika teman t.ex. genuslitteratur, kompis böcker m.m.

Vi har framförallt fokuserat på genus litteratur. Vi har också diskuterat på våra personalkonferenser, vad sjunger vi för sånger? Genus perspektiv i sånger och litteratur.

Vi går på teater på biblioteket för de yngre och de större åker in till staden och går på någon teater som är lämplig för barnens ålder.

Kundenkät; 92 %

Analys

Barnen får en ökad språklig medvetenhet och skriftspråket leks fram när vi möter barnen i den utvecklingsfas de befinner sig i. Vi ser tydligt hur Bornholmsmodellen inspirerar barnen att göra egna teaterföreställningar med rekvisita. Sagorna tillsammans med bilder gör det möjligt att bemöta alla barn på förskolan oavsett ålder, utvecklingsnivå, annat modersmål och barn med särskilt stöd. Vi kan också se att regelbundna samlingar med Bornholmsmodellen ger barnen större kunskaper och förståelse kring rim, ord och meningar, samt förmågan att reflektera och berätta. T.ex. ”sagan om den lilla gumman.”

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Fortsätta med det arbete vi gör. Inspireras av andra kolleger genom våra möten. Fortsätta med Bornholmsmodellen. Vi har köpt in en ny upplaga av den. Reviderad med nya rim och ramsor. Vi har också köpt in till alla avdelningar bilder som hör till boken.

Vi kommer att fortsätta arbeta med litteratur. Vad? Och varför? Vi läser.

5 Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

Beskrivning av vårt arbete med att stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

Vi använder oss av räknerramsor. Vi räknar allt i våra dagliga situationer, t.ex. vid dukning, när vi delar frukt, antal barn som är här. Vi använder oss av matteburkar, problemlösningar, mattehörnor med olika plockisar, klossar, plusplus, mönster och former. Barne leker ofta affär och bageri på gården. I år har vi ett ute kök som uppskattas av barnen och då används matematik vid betalning. Barnen sorterar, klassificerar och bekantar sig med siffror.

Kundenkät; 88 %

Analys

Barnen får en förförståelse för matematik. Vi tar vara på de vardagliga situationerna. Vi utmanar barnen med problemlösningar och klassificeringar vilket leder till att

matematiken blir synlig, inspirerande, utmanande och lustfylld. Vi behöver stimulera barnen i deras matematiska tänkande. Möta barnen mer i deras lek.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Fortsätta med det vi gör. Fortsätta med att vara medforskande pedagoger, möta barnen i deras matematiska lek. Ställa utmanande frågor. Komplettera redskap till barnens ute kök.

6 Mål: Förskolan använder digitala lärverktyg/hjälpmedel för att stimulera barnens utveckling

Anvisning

Pedagogerna skriver veckobrev och de skickas ut med e-post. Vi söker information via dator. Vi har office 365 som gör det enklare för pedagogerna att skicka e-post där de befinner sig. Ipad och mobilkamera används flitigt för dokumentation och till portfolio.

Vi har en bra skrivare som används flitigt, den är kopplad till Ipads så det är lätt att skriva ut bilder.

Varje avdelning tar bilder varje dag och skriver ut och sätter i varje hall. Detta för att synliggöra verksamheten för föräldrarna och för de barn som inte har språket ännu, samt för de som har ett annat modersmål. Då kan föräldrarna prata med barnen om vad de har gjort på förskolan

Beskrivning och konkreta exempel från vår verksamhet

Analys

Det har varit väldigt lyckat att sätta upp bilder i hallen. Det kommer vi att fortsätta med under hösten. Dock inte ha ansikten på barnen utan mer på aktiviteterna.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Fortsätta med det vi gjort.

7 Förskolan stimulerar och utvecklar barnens intresse för naturvetenskap och teknik

Beskrivning och konkreta exempel från vår verksamhet

Vi följer årstiderna i naturen och diskuterar med varför man ska vara rädd om den.

Vi pratar om Allemansrätten och vad det innebär.

Vi pratar om att det finns olika kretslopp i naturen t.ex. blir matrester biogas. Vi har ett biogas kärl som vi kastar matrester i.

Alla avdelningar som har större barn går till vår underbara skog som vi har bakom huset varje vecka.

Vi arbetar kontinuerligt med teknik och experiment.

Vi arbetar hela tiden med naturvetenskap.

Tema vatten, haven. Vi arbetar med ett arbetsmaterial från håll Sverige rent som heter "Sälles skräpbok" och "Rädda havet med hajen Kaj". Materialet är noga utvalt som ett led i vårt arbete med Grön Flagg. Sörgården har arbetat med vatten som tema, med fokus på vår utemiljö. På gården har de gjort vatten fontäner med petflaskor till barnens stora förtjusning. Där både teknik, naturvetenskap och återanvändning går hand i hand.

Kundenkät; 85 %

Analys

Som globalt mål inom Grön Flagg har Sörgården hav och marina resurser ett år framåt. Vatten temat har pågått sedan Ht 17 och har fortsatt under VT 18. De har utforskat vatten i olika former. De har tagit in snö och is och låtit det smälta. Vad händer? Varför blev det så här?

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi kommer att fortsätta med vårt arbete och bli tydligare för föräldrarna med vad det är vi gör. Under vilka rubriker vi arbetar.

8 Mål: Andelen förskollärare i förskolan ska vara lägst 50 %

Beskrivning av nuläget på vår förskola

Vi har 50 % förskollärare på förskolan.

Vi har 1-2 förskollärare per avdelning.

Förskolechefen har delegerat ut ansvars område till några pedagoger som har en stor inblick i verksamheten. Vilket gör att förskolechefen inte belastas med arbetsuppgifter som inte åligger dennes uppdrag.

Vi har anställt en till förskollärare till hösten.

Förskolechefen har utformat ett nytt underlag för medarbetarsamtal, där pedagogerna på djupet behöver fundera över sitt uppdrag och sitt ansvar. Där ges också utrymme för att vidareutvecklas.

Analys

Vi kan se att kvalitén på förskolan har ökat när pedagogerna har fått större ansvar.

Det märks också att den extra timmen för avdelnings ansvariga har gjort att både pedagogerna och förskolechefen har större inblick i den dagliga verksamheten.

Vi får ständigt positiv feedback av föräldrarna, de som går här och de som kommer på

besök för att de önskar plats. Vi har genom åren tagit till oss av föräldrarnas åsikter och funderingar. Vi försöker att ligga steget före och vara mer tydlig med information. Oavsett om det kommer att uppfattas positivt eller negativt.

Föräldrarna uttrycker att det märks att vi är ett team på förskolan. Att ledning och pedagoger trivs med varandra. Vi får ofta mail där de skriver att de är glada att ha sina barn hos oss. Samt att pedagogerna är helt underbara.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år/ långsiktig lösning

Vi kommer att fortsätta som vi har gjort under året.

9 Nyckeltal

Ur Våga Visa - kundenkät och självvärdering

VÅGA VISA, i procent	KUNDENKÄT 2016	KUNDENKÄT 2017	KUNDENKÄT 2018
"Alla föräldrar anser att barnen känner sig trygga"	99 %	100 %	100 %
"Mitt barn har en god arbetsmiljö"	84 %	89 %	97 %

Kommentarer och analys till nyckeltal

Vi tycker att det stämmer mycket bra.

Tyvärr hittar jag inte underlaget till självvärderingen.

Den ligger nerpackad i någon kartong eftersom kontoret står på tur för renovering. Det provisoriska kontoret är nu i en av lekhallarna.